

Francija. — Vlada je zahtevala od poslanske zbornice poseben kredit za zastopstvo Francije pri kronanju ruskega carja. Zbornica je ta kredit dovolila. — Republikanski predsednik Faure potuje sedaj po južni Franciji. Prebivalstvo ga navdušno pozdravlja. Posebno lepo je bil sprejet v Lyonu. Predstavljajo se mu povsod deputacije zastopov itd. Zasledujejo pa tudi anarhisti Faurea na njegovem potovanju. Policija vestno pazi na vse. Aretovala je že več osob, pri katerih se je našlo sunljivo orožje.

Italijani v Afriki. — Dasi uradna poročila vedo povedati o vseh italijanske vojske v Afriki, vendar je resnica, da Italijanom jako slaba poje v Afriki. Italijanska vlada dela vsega tega krivega generala Baratierija, katerega bodo baje odpoklicali. Na njegovo mesto pride Baldissera, ki menda dobro pozna afriške razmere. Pred svojim časom so tako hvalili Baratierija, zdaj ga pa zaničujejo. Res pa je, da je le vlada sama kriva neuspehov v Afriki. Prepozno je poskrbela za red v Abesiniji. Zdaj pošljejo baje še 50.000 vojakov v Afriko. Koliko denarja to gre in uboga Italija naj daje za Afriko, ko ima doma sto potreb. Res daleč so zašli vladni mogotci italijanski s to afriško zadevo. — Najnovejša poročila ravno vedo povedati, da so bili Italijani močno tepeni. Laška vojska je morala zapustiti svojo pozicijo. Bilo je ubitih in ranjenih mnoge vojakov.

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Javne seje trgovske in obrtniške zbornice so se dne 28. febr. t. l. pod predsedstvom gosp. zborničnega predsednika Ivana Perdana in o navzočnosti vladnega zastopnika gosp. c. kr. deželne vlade svet. dr. pl. Rilinga udeležili nastopni gg. zbornični svetniki: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Oroslov Dolenc, Franc Hren, Anton Klein, Franc Kollmann, Alojzij Lenček, Karol Luckmann, Franc Omersa, Vaso Petričič, Josip Rebek in Avgust Skaberne.

Zbornični predsednik otvori sejo, pripomni, da so odsotni gospodje zbornični svetniki opravičili svojo odsotnost in imenuje overovateljema zapisnika današnje seje zbornična svetnika Franca Hrena in Karola Luckmanna.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Zbornični predsednik naznani, da je došlo na zbornico nastopno pisanje Nj. prevzvišenosti g. c. k. železniškega ministra Emila viteza Guttenberga: Od Nj. c. in kr. Apostoljskega veličanstva po Najvišjem lastnoročnem pismu z dne 17. januarja t. l. železniškemu ministrom imenovan, prevzel sem z današnjim dnevom najmilostneje mi izročeno službo. Usojam se o tem čestito zbornico obveščati in jo zagotavljam, da bom v svoji službi vedno največjo pozornost obračal na važne gospodarske interese, katere imajo na prometnem polju varovati trgovske in obrtniške zbornice. Ob enem se na-dejam, da me bo pri tem poslu uspešno podpirala čestita zbornica.

Zbornica vzame to obvestilo z odobravanjem na znanje in bo z največjo radovoljnostjo zmirom pripravljena, na njo stavljenim zahtevam po svojih najboljših močeh ustreči.

Nadalje zbornica vzame na znanje, da je vis. c. kr. trgovsko ministerstvo z ukazom z dne 16. jan. 1896, št. 843, odobrilo zbornični proračun za l. 1896.

Zbornični predsednik naznani nastopni ukaz Nj.

Prevzvišenosti gosp. železniškega ministra: Reševaje ulogo z dne 29. oktobra 1895, št. 1762, s katero je čestita zbornica priporočilno predložila prošnjo več občin za uvedbo lokalnega vlaka mej Ljubljano in Trstom, se čestiti zbornici naznanja, da južna železnica z ozirom na zelo neugodni čas odhoda in dohoda v Trst (ob 4. uri zjutraj, oziroma ob 1. uri ponoči) uvedbi lokalnega vlaka mej Ljubljano in Trstom na ta način, kakor predlagajo interesentje, ne more pripisovati vrednosti.

Pripravljena pa je južna železnica uvesti s 1. majem 1896 po jeden nov vlak mej Ljubljano in Št. Petrom. Jeden teh vlakov bo odhajal iz Št. Petra ob kaki 6 uri 30 min. zjutraj in ob kaki 8 uri 50 min. dopoldne prihajal v Ljubljano, nasprotni vlak pa bo odhajal iz Ljubljane ob kaki 7 uri 30 min. zvečer in prihajal v Št. Peter ob kaki 10 uri zvečer. Zadnje imenovani vlak dobi pri tem v Št. Petru še zvezo z osobnim vlakom št. 808 (Št. Peter-Reka), s čimur se pridobi nova in ugodna zveza v razmerji Ljubljana-Reka, ker je prihod v Reko ob 12 uri 25 min. ponoči.

Ker se je železniškemu ministerstvu od poklicane strani naznanilo, da se bo s to privolitvijo južne železnice željam interesentov večinoma ustreglo, ministerstvo za zdaj ne bo več s to zadevo bavilo. Zbornica vzame to naznanilo odobravaje na znanje.

(Dalje sledi.)

Zakon

z dne 17. januarja 1896. l., o pospeševanju nižje vrste železnic.

§ 1. Izvršitev tistih za javni promet določenih železnic nižje vrste (lokalnih železnic, sekundarnih železnic, vicinalnih železnic, malih železnic in dr. t.), katerih potreba ali hasnovitost je s stališča deželnih koristij brez-dvojben, glede katerih pa je vendar dokazano, da deležniki (zlasti okraji, občine in zasebniki) niso v stanu do cela pripraviti vseh potrebnih novčnih sredstev, sme dežela pospeševati ali

a) s tem, da prevzame poroštvo za letni čisti donos v zagotovilo največ štiriodstotnega obrestovanja in v dopustilni dōbi po načrtu izvršenega poplāčila tistega dela napravne glavnice dotične železnice nižje vrste, ki se pripravi z izdajanjem prednostnih obveznic (železničnih zadolžnic) ali z najetjem hipotekarnega posojila ali

b) s tem, da dá posojilo, ki se knjižno zagotovi, z največ 4 odstotki obrestuje in v dopustilni dōbi poplāča, eventualno proti poplāčilu v prednostnih obveznicah, v obeh slučajih do visokosti sedemdesetih odstotkov od deželnega odbora (§ 20.) priznanih stroškov za gradnjo;

c) s tem, da dá prispevke à fonds perdu, jedenkrat plačuje glavnico, ali pa v letninah (anuitetah).

Razven tega se sme dežela po obstoječih posebnih razmerah pri dobavi glavnice za takšne železnice nižje vrste udeležiti tudi s tem, da ista ali dá poroštvo za čisti donos v zmislu določila pod lit. a) glede prednostnih akcij, ki se izdado v popolnilo stroškov za gradnjo, z največ štiriodstotno zamudno dividendo oskrbe in med dopustilno dōbo razdolže, ali pa da ista prevzame prednostne, oziroma osnovne akcije po polni nominalni vrednosti.

§ 2. V § 1. misel vzeto podporo pa sme dati deželna železnicam nižje vrste samo takrat:

a) kadar je potreba ali hasnovitost nameravane železniške gradnje s stališča deželnih koristi po sklepu deželnega zbora priznana (§ 9.), in

b) kadar deležniki in država, skupno ali jedna teh dveh strank sama zase, ali

1.) po razmeri potrebščine zagotove prispevke, ki jih je za železniško gradnjo plačati k gradbenim stroškom, priznanim od deželnega odbora, v visokosti najmanj petindvajsetih odstotkov a fonds perdu ali pa jih zagotove s tem, da prevzamejo akcije dotičnega podjetja v polni imenski vrednosti, ali pa

2.) prevzamejo zaveznost, da bodo v slučajih, ko bi letni obrestni pribitki dotične železnice ne zadostovali v pokritje potrebščine za obrestovanje in za razdolženje napravne glavnice v dopustilni dobi, plačevali priplačila do najmanj treh osmin te letne skupne potrebščine.

§ 3. Za gradnjo in obrat, kakor tudi za društveno upravo po § 1. tega zakona od dežele pospeševanih železnic nižje vrste, je pod primernim vplivanjem deželnega odbora praviloma preskrbeti pōtem dogovora z državno upravo ali pa z upravo stične železnice.

§ 4. Za tiste železnice nižje vrste, za katerih gradnjo se pripravi glavnica do cela ali deloma s tem, da prevzamejo deležniki, dežela ali država osnovne akcije, je napraviti akcijska društva.

Društveni odbor sme šteti največ devet odbornikov, katerih dva imenuje deželni odbor.

V društvena pravila je sprejeti določilo, da je opravila društvenega odbora kot častno službo opravljati brezplačno.

Tudi je v pravilih po razmerji dogovorov, katere za vsak slučaj posebej sklenejo udeleženi faktorji, določiti, če bode in v koliko bode iz čistih donosov dotičnega železniškega podjetja povrniti naprednine z obresti vred, katere da dežela pod naslovom poročstva čistega donosa (§ 1., št. 1.)

§ 5. Prednostne akcije tistih akcijskih društev, ki se napravijo za železnice, podpirane od dežele na podstavi tega zakona, imajo pravico do štiriodstotne prednostne dividende pred osnovnimi akcijami.

Prednostne ali osnovne akcije, ki pridejo na podstavi določil tega zakona v posest dežele, se ne smejo prodati pred pretekom jednega leta, ki se računi od dneva obratnega odprtja dotične železnične proge.

§ 6. Izjave deležnikov (okrajev, občin in zasebnikov), s katerimi se isti zavežejo, prevzeti akcije, plačati prispevke a fonds perdu, odstopiti zemljišča, dajati gradivo ali druge dajatve v blagu, morajo biti pravoobvezno oddane v obliki, kakor jo določi deželni odbor (§ 10.)

Kadar bi deležniki (občine, okraji, zasebniki) zaostali v izpolnovanju takšnih zaveznostij, tedaj je deželni odbor upravičen, zoper občine in cestnookrajne sklade postopati v zmiselni uporabi zakona z dne 10. aprila

1881., drž. zak. št. 6, zoper druge deležnike pa pōtom politične eksekucije.

§ 7. Dopustnost in pogoje za uporabo deželnih, okrajnih in občinskih cest v napravo in obrat železnic nižje vrste določi — brez kvare po zakonu ali dopustilnem pismu državni upravi pridržanega vplivanja na takšne naprave — deželni odbor.

Pri tem se je držati načela, da za takšno uporabo nikdar ni plačati posebne odškodnine, in da je uporabljati vsa mogoča, vsaj pa takšna olajšila in takšne ugodnosti, kakoršne so po tisti čas veljavnih določilih predpisane za državne ceste.

§ 8. Letno potrebščino za zaveznosti, katere na podstavi tega zakona prevzame dežela, je zahtevati s primernim pokritjem v deželnem proračunu, in pravilno porabo dovoljenih novčnih sredstev je izkazati v deželnem računskem sklepu.

§ 9. Deželnemu zboru je pridržano sklepati in razsojati o načinu in visokosti finančne podpore, katera se da posameznim železničnim podjetjem iz deželnih sredstev, o podrobnejših načinih za to potrebne novčne dobave in o prodaji v deželno posest dospelih prednostnih obveznic, prednostnih ali osnovnih akcij železničnih podjetij.

§ 10. Dež. odboru pristaje v cbče pripravljanje in nasvetovanje glede stvari, ki so po § 9. pridržane sklepanju in razsojanju deželnega zbora, kakor tudi izvrševanje dotičnih od deželnega zbora storjenih sklepov.

Zlasti je deželni odbor dolžan, presoditi predložene projekte, katerih stroške morajo plačati deležniki — brez kvare eventualnega povračila teh stroškov iz napravne glavnice dotične železniške proge — dalje začeti in izvršiti poizvedbe in razprave zaradi zagotovila gradnje železnic na podstavi tega zakona, skleniti dotične preliminarne pogodbe z deležniki, podjetniki in železničnimi upravami, kakor tudi započeti potrebne dogovore z državno upravo, vplivati na gradnjo in obrat železnic, presojati obratne in donosne račune, kakor tudi izvrševati po določilih tega zakona in sklepov deželnega zbora potrebne finančne transakcije.

Dokler deželni odbor nima na razpolaganje svojih organov za strokovno presojanje lokalno-železničnih projektov v tehničnem in trgovskem oziru, mora vzeti svojim nasvetom in sklepom za podstavo vspeh pretresa, ki so ga o dotični stvari izvršili vladni organi.

§ 11. Za presojanje železničnih projektov, ki jih je na podstavi tega zakona pospeševati, in za pretresanje vprašanj, ki se ozirajo na njih finančno podporo iz deželnih sredstev, je ustanoviti deželni železnični svet, katerega sestavo, uredbo in področje po nasvetu deželnega odbora določi deželni zbor.

Obrtnijske raznoterosti.

Nikoraguiški prekop. Misel, da se napravi preko panamske ožine, pot za ladijo iz Atlantskega v Tiho morje, se menda vendar le uresniči. Panamski prekop se ne bode delal, a zato se bode pa zgradil nikoraguiški prekop. Ta prekop bode sicer daljši, ali je veliko lažje napraviti, ker so